

Latvijas Republikas
Ekonomikas ministrija
Ministry of Economics
Republic of Latvia

ES programma – Intelīgenta Enerģija Eiropai

31.01.2013.

Eiropas Savienības kopējie mērķi 2020 gadam

- 2010.gada 17.jūnijā tika apstiprināta „**Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei**” . Tās galvenais mērķis ir veicināt ES izaugsmi un nodarbinātību gan ES kopumā, gan tās dalībvalstīs
- **Viena no trim stratēģijas prioritātēm:** videi draudzīga un konkurētspējīga ekonomika
- **Kvantitatīvie mērķi enerģētikā:** jāsamazina CO2 emisija par 20%, salīdzinot ar 1990.gadu, jāpalielina atjaunojamo energoresursu īpatsvars enerģijas patēriņā līdz 20% un jāpalielina energoefektivitāte par 20%

Kā sasniegt izvirzītos mērķus?

- Līdzās ES kopīgajiem mērķiem katrai dalībvalstij ir noteikti savi nacionālie mērķi. To sasniegšanai paredzētie pasākumi jāiekļauj Nacionālajā reformu programmā, ņemot vērā katras ES dalībvalsts situāciju un specifiku
- ES direktīvas un regulas
- Dažāda veida ES atbalsta programmas => tostarp arī IEE programma
- Dalībvalstu tiesiskie akti
- Dalībvalstu atbalsta programmas

Kas ir IEE programma ?

- ❑ ES programma Intelīgenta Enerģija Eiropai ir viena no ES Konkurences un inovāciju ietvarprogrammas (CIP) sastāvdaļām:
 - Uzņēmējdarbības un inovāciju programma (UIP)
 - Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju politikas atbalsta programma (IKT-PAP)
 - Intelīgenta enerģija Eiropai (IEE)
- ❑ Ietvarprogrammas mērķlis ir mazo un vidējo uzņēmumu atbalsts
- ❑ Kopējais finansēšanas programmas apjoms 2007.-2013.gadam - 730 milj.EUR
- ❑ 2013.gadam – 65 milj.EUR

Programma – Intelīgenta enerģija Eiropai (I)

- Projektiem jāsekmē zināšanu pārnešana no vienas Eiropas Savienības daļas uz otru par to kā darīt kādas noteiktas lietas vai kā uzlabot kādu procesu, jāveido izpratne par kopējo vidi, kas ir nepieciešama sektora attīstībai
- IEE programmā tiek atbalstīti tādi projekti, kuri veicina progresīvu tehnoloģiju un risinājumu ienākšanu ikdienā un rada apstākļus to tirgus attīstībai, kā arī tādi, kas parāda pieļautās kļūdas un norāda to labošanas iespējas

Programmas IEE koordinācija

- IEE programmu koordinē “Konkurētspējas un inovāciju izpildaģentūra” Briselē – EACI
- Bez tam EACI koordinē arī:
 - **Marco Polo** – kravu pārvadājumu pārcelšana no autotransporta uz ūdens un dzelzceļa transportu
 - **Enterprise Europe Network** – mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas un inovāciju veicināšana
 - **Eco-innovation** – ražošanas un patēriņa ieradumu maiņa izmantojot tādas tehnoloģijas, produktus un pakalpojumus, kas mazinātu kaitīgo ietekmi uz vidi

Galvenās IEE programmas sadaļas:

- ❑ **SAVE** – energoefektivitāte (15.6 milj.EUR)
- ❑ **ALTENER** – atjaunojamie energoresursi (12.6 milj.EUR)
- ❑ **STEER** – enerģija transportā (9.6 milj.EUR)
- ❑ *Integrētās iniciatīvas (27.2 milj.EUR)*

Kāds projekts atbilst IEE programmas prasībām?

- Tas ir projekts **ar skaidri definētu mērķi**, nozīmīgs ne tikai vietējā mērogā, bet palīdz sasniegt Eiropas izvirzītos mērķus klimata pārmaiņu samazināšanā un enerģētikā
- Projekts atbilst katra projektu konkursa prioritātēm !!**
- Tajā ir iesaistīti partneri no vismaz 3 dažādām valstīm, kuras var saņemt programmas atbalstu
- Maksimālais projekta realizācijas laiks ir 3 gadi.
- Var pieteikties jebkura valsts vai privāta organizācija (juridiska persona), kura dibināta kādā no Eiropas Savienības valstīm, Norvēģijā, Islandē, Lihtenšteinā vai Horvātijā.

!!!!!! Privātpersonas programmai pieteikties nevar!!!!!!

!!!!!! Netiek piešķirtas investīcijas iekārtu iegādei vai būvdarbiem, kā arī pētījumiem (technical research and development)!!!!!!

Kā sagatavot un iesniegt projekta pieteikumu(I)

Galvenie programmas dokumenti:

- Atbilstošā gada IEE darbības programma (prioritātes un gada budžets)
- Atbilstošā gada uzaicinājums projektu pieteikumiem (nosaka detalizēti prioritātes, vērtēšanas kritērijus un pieteikuma termiņus)
- Pieteikuma formas
- Vadlīnijas projekta pieteikumu sagatavošanai

!!! Projektu pieteikumi tiek pieņemti angļu valodā

un TIKAI elektroniskā veidā !!!

!!! Projekta pieteikumam jābūt pilnībā nokomplektētam !!!

Kā sagatavot un iesniegt projekta pieteikumu (II)

Galvenie nosacījumi atbalsta saņemšanai:

- ❑ projekts atbilst kādai no izvirzītajām prioritātēm;
- ❑ līdzfinansējums no EK līdz 75% no attiecināmajām izmaksām;
- ❑ vienota 60% likme no personāla izmaksām netiešo izmaksu segšanai;
- ❑ bezpeļņas projekts;
- ❑ Personāla izmaksām jābūt pamatotām ar reālajām darba izmaksām jūsu uzņēmumā (rūpīgi iepazīties ar vadlīnijām)

Projekta pieteikuma sastāvdaļas :

- **Administratīvā daļa:** informācija par projekta partneriem
- **Darba programma:** jūsu idejas detalizēts izklāsts, galvenie mērķi, darba plāns, dalībnieku CV, projekta partneru atbalsta vēstules
- **Projekta budžets:** paredzamais budžets katram partnerim un katrai darba programmas sadaļai

Galvenie jautājumi, uz kuriem ir jāsniedz atbildes projekta pieteikumā!

- ❑ Kāda ir pašreizējā situācija? Kāda ir galvenā problēma? Kas līdz šim darīts problēmas risināšanā un kas to ir darījis? Kādēļ jūsu uzņēmums un pārēji projekta dalībnieki ir piemēroti šī jautājuma risināšanai?
- ❑ Ko Jūs vēlaties sasniegt vai kā izmainīt esošo situāciju projekta laikā? Norādiet prioritāros pasākumus!
- ❑ **Kāda ir projekta mērķa grupa, kā to iesaistīsiet projekta realizācijā?**
- ❑ Kāds būs ilgtermiņa efekts sabiedrībai pēc jūsu projekta realizācijas?
- ❑ Kā ikviens varēs pārliecināties par jūsu projekta lietderīgumu? Kā veiksiet projekta rezultātu monitoringu?

Definējiet atbilstošus novērtējuma indikatorus – tie parādīs jūsu projekta pievienoto vērtību !!!

Projekta rezultātu indikatori

- Lai varētu novērtēt katra projekta rezultātus, projekta iesniedzējiem jāuzrāda noteikti indikatori:
 - Investīcijas ilgtspējīgā enerģētikā, kuras veicinājis esošais projekts (EUR)
 - Kumulatīvi uzskaitīta saražotā atjaunojamā enerģija, kuras ražošanu veicinājis esošais projekts (toe)
 - Kumulatīvi enerģijas ietaupījumi, kurus veicinājis esošais projekts (toe)
 - Kumulatīvs siltumnīcefektu izraisošo gāzu samazinājums, kurus veicinājis esošais projekts (tCO₂e)

Projektu pieteikumu iesniegšanas termiņš

- ❑ Projekta pieteikumu iesniegšanas termiņš - 2013.gada 8.maijs, plkst.17 00 (Briseles laiks)
- ❑ Līdz 2013.gada 15.martam izvērtēšanai EACI var iesniegt 1.-2. lpp garu projekta idejas pieteikumu
- ❑ Visa informācija par IEE 2013 programmu:
http://ec.europa.eu/energy/intelligent/files/call_for_proposals/call_2013.pdf

SAVE - energoefektivitāte

- Prioritātes:
 - Patērētāji un produkti (ieradumu maiņa, viedo skaitītāju izmantošana, energoefektīvas mājsaimniecību elektroierīces)
 - Komercdarbība (MVU atbalsta pasākumi, asociāciju un sadarbības tīklojumu lomas paaugstināšana)
 - Energopakalpojumi un pienākuma shēmas (energopakalpojumu līgumu paraugi, energoefektivitātes pienākuma shēmu labākie piemēri)

ALTENER – atjaunojamie energoresursi

- Prioritātes:
- elektroenerģijas ražošana no atjaunojamiem energoresursiem (RES-E) (administratīvo procedūru uzlabošana, sabiedrības attieksmes veidošana)
- Apkure un dzesēšana izmantojot atjaunojamus energoresursus (dzīvokļu kooperatīvu vai lielu būvju īpašnieku iespējas izmantot atjaunojamo energoresursu avotus)
- Bioenerģija (atbalsts ražošanas – piegādes shēmu izstrādāšanai, biogāzes ražošanas veicināšana no lauksaimniecības un sadzīves atkritumiem)
- Atjaunojamās enerģijas patērētāji (iedzīvotāju iesaistīšanās iespējas RES-E projektu realizēšanā – kooperatīvu izveidošana)

STEER – enerģija transportā

- Prioritātes:
 - energoefektīvs transports (ilgtspējīgu transporta attīstības plānu izstrāde, iedzīvotāju transporta izmantošanas ieradumu maiņas veicināšana)
 - energoefektīvi transporta līdzekļi (pasākumi, kas veicina energoefektīvu un bezizmešu transporta līdzekļu plašāku izmantošanu)

Integrētās iniciatīvas

- ❑ Energoefektivitātes pasākumi un atjaunojamā enerģija ēkās (ēku energosertifikācija, kā viens no energoefektivitātes veicināšanas instrumentiem; gandrīz nulles enerģijas ēku būvniecības veicināšana, tostarp lēmumu pieņēmēju izglītošana)
- ❑ Vietējā “enerģijas” līdera darbības atbalsts
- ❑ Atbalsts projektu izstrādāšanai (MLEI-PDA)
- ❑ Atbalsts investīciju piesaistīšanai

Vietējā “enerģijas” līdera darbības atbalsts

- Local Energy Leadership (LEL)
- Prioritātes:
 - energovadības shēmu ieviešana ilgtspējīgas enerģētikas attīstības plānos
 - pieredzes apmaiņa ilgtspējīgas enerģētikas attīstības plānu ieviešanā
 - Enerģētikas statistikas datu vākšana un apstrāde enerģijas ietaupījumu noteikšanai
 - energoefektīvs publiskais iepirkums (energoefektivitātes un vides rādītāju un produktu dzīves cikla aprēķina izmantošana publiskajos iepirkumos)

Atbalsts investīciju piesaistīšanai (I)

- Viena no būtiskākajām IEE programmas sadaļām ir aktivitāte „**Atbalsts investīciju piesaistīšanai**” (**Mobilising Local Energy Investments – MLEI**).
- Aktivitāte tika uzsākta 2011.gadā un pašlaik tās ietvaros Eiropas pašvaldībās tiek realizēti 9 projekti.
- Aktivitātes ietvaros **pašvaldībām ir iespējams saņemt tehnisko palīdzību** biznesa plānu un tehnisko projektu izstrādāšanai investīciju piesaistei energoefektivitātes paaugstināšanai un atjaunojamo energoresursu izmantošanai.

Atbalsts investīciju piesaistīšanai (II)

- Prioritātes:
 - atbalsts projektu izstrādāšanai (project development assistance - **MLEI-PDA**) (**atsevišķi izstrādātas pieteikumu vadlīnijas un pieteikumu forma !**)
 - inansējuma risinājumu piemērošana (replication of financing schemes) (IEE projektu pieteikumu vadlīnijas un pieteikumu forma)
 - kvalifikācijas celšanas iespējas organizācijām, kas dalībvalstīs ievieš SF un KF

Atbalsts projektu izstrādāšanai (MLEI-PDA)

- Paredzēta pašvaldībām lai palīdzētu piesaistīt investīcijas energoefektivitātes paaugstināšanas un atjaunojamos energoresursus izmantojošiem projektiem
- Minimālās investīcijas 6 milj.eiro-minimālais tehniskās palīdzības apjoms 400 000 eiro (līdz 75% no projekta izstrādāšanas izmaksām)
- Pirmie pieteikumi 2011.gadā – noslēgti līgumi par 9 projekta pieteikumu izstrādāšanu
- Projektus koordinē Eiropas konkurētspējas un inovācijas izpildaģentūra (EACI)

Specifiskie aktivitātes kritēriji

- ❑ Projekta sagatavošanas tehniskā palīdzība ir >400 000 eiro un projektam jāpiesaista vismaz 6 milj.eiro investīcijas energoefektivitātes paaugstināšnas vai atjaunojamo energoresursu izmantošanas projektiem
- ❑ ES reģioniem ,kuri atbilst Konverģences reģiona statusam iespējamā attiecība: >200 000 eiro un 3 milj.eiro investīcijas
- ❑ Latvija atbilst Konverģences reģiona statusam, tomēr - katra projekta gadījumā to vēlams saskaņot!!!

Specifiskie aktivitātes MLEI-PDA kritēriji

- Pievērst uzmanību - atsevišķi izstrādātas pieteikumu vadlīnijas un pieteikumu forma!
- Projektu pieteikumus var iesniegt viena vai vairākas juridiskas personas
- Projekta pieteikumu var iesniegt vienas valsts juridiskas personas
- Projektu jākoordinē vietējai vai reģionālai pašvaldībai vai citai publiskai iestādei
- Privātās kompānijas var iesaistīties kā partneri vai apakšuzņēmēji

Eiropas Komisijas finanšu atbalsta instruments ELENA

- ❑ Šādu finanšu atbalstu var saņemt dažādu pasākumu īstenošanai: priekšizpētei un tirgus izpētei, ieguldījumu programmu strukturēšanai, uzņēmējdarbības plānu izstrādei, energoauditu veikšanai, konkursa procedūru un līguma noteikumu sagatavošanai un ieguldījumu programmas vadības uzticēšanai jauniem darbiniekiem
- ❑ Mērķis - apvienot izklaidētos vietējos projektus investīciju saņemšanai un padarīt tos rentablus
- ❑ ELENA ieviešanu nodrošina EIB, EBRD un KfW
- ❑ Vienam saņemtajam finanšu atbalsta EUR jādod vismaz 20 EUR investīciju piesaistījums

-
- ❑ **EIB – ELENA** – atbalsts projektu energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu izmantošanas projektu izstrādāšanai centralizētajā siltumapgādē, ielu apgaismošanā, sabiedriskajās un dzīvojamās ēkās
 - ❑ **KfW-ELENA** – mērķis: atbilstošu pilotprojektu finansēšana, lai veidotos piemērots finanšu tirgus (sadarbībā ar lokālajām bankām)
 - ❑ **EBRD-ELENA** - (EE, LV, LT, PL, HU, SK, BG, RO, SI, CR)

Latvijas Republikas
Ekonomikas ministrija
Ministry of Economics
Republic of Latvia

Paldies par uzmanību!

Adrese: Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519

Tālrunis: 67013101

Fakss: 67280882

E-pasts: pasts@em.gov.lv

Mājas lapa: www.em.gov.lv

Twitter: @EM_gov_lv, @siltinam

Youtube: <http://www.youtube.com/ekonomikasministrija>